

Volumul IV, Numărul 7 / 2002

ISSN 1454-9980

Dramul și lucrul bine făcut – Petre Jica la 80 de ani

(pag. 1-2)

Dumitru ZAIȚ

Volume IV, Issue 2 (7) / 2002

Cross-cultural
Management
Journal

DRAMUL ȘI LUCRUL BINE FĂCUT — PETRE JICA LA 80 DE ANI

Dumitru ZAIȚ

Orice comentariu legat de personalitatea și/sau opera profesorului Petre Jica prezintă numeroase riscuri și capcane. Avem de-a face cu un univers particular, complex și nu lipsit de contradicții. Opera, vastă și foarte focalizată, dominată de rigoare și rațional, este greu de interpretat într-o manieră convenabilă și obiectivă. Omul a rămas toată viața dominat de căutarea detaliului semnificativ, în știința pură ca și în periplurile sale existențiale, mereu cuprinse de neliniștea întâlnirii cu neprevăzutul și răbdarea așteptării frământate a roadelor coapte. El însuși, vorbind despre cercetările pe care le-a întreprins pentru realizarea tezei de doctorat, invoca DRAMUL ca unitate de măsură, poate încercând să evite rostirea unei zicale britanice care i se potrivește de minune: "detaliul este sălașul diavolului".

Dincolo de unele "ieșiri în decor", cercetările profesorului Jica s-au cantonat cu încăpățănare în zona teoriei și practicii eficienței economice. Lucrarea sa fundamentală, "Determinarea eficienței progresului tehnico-științific și a calificării" (Editura politică, 1979) nu este decât o mică parte din ceea ce ne-ar fi putut furniza în publicistica de specialitate ca rezultate ale cercetărilor sale. Știu bine că numai textul tezei sale de doctorat ar fi putut constitui material pentru încă două cărți de anvergură și conținut. Nu a ieșit niciodată cu rezultate neconfirmate, cu texte nefinisate până la limita detaliului gramatical. Un limbaj mai degrabă arid decât savant, extrem de parcimonios ca expresie literară pentru a lăsa loc numai sensului dorit și explicației dominate de raționalitatea economică pură, este el însuși semnificativ pentru scrierile profesorului. Vom recunoaște

aici dorința profesorului de a fi explicit și direct, de a furniza argumente astfel încât detaliul și cazul particular să poată fi dedus sau adus la condiția generalizării.

Aș spune că profesorul Jica a avut ambiția de a pătrunde mereu dincolo de limitele necuprinsului ontic, lăsându-se furat de alergarea derutantă a perfidului amănunt și evadând solitar spre zone interzise ale cunoașterii. Uneori a fost trișat, alteori s-a entuziasmat curat prins de jocul ielelor științei economice. A rămas mereu în zona căutărilor abisale, trudind și oferind periodic lumii celor asemeni lui explicații, raționamente și argumente noi prin care ar fi dorit să aducă teoria economică în zona științelor pozitive, dominate de rigoare, acolo unde axiomatizarea poate regla mai bine raționamentul și acțiunea.

Pentru a-l cunoaște mai bine cred că este util să reproducem selectiv statistica lucrărilor științifice realizate de profesorul Jica, după propriul său manuscris:

- «1. **Lucrări didactice**, cu elemente științifice: 4 cursuri din care 2 de Economie industrială, în colaborare, publicate la Editura Didactică și Pedagogică (cel de-al doilea având 6 capitole cu 160 pagini proprii). [...]
2. **Direcții principale de cercetare**. Pe primul plan a fost și este încă domeniul **eficienței economice**, care se reflectă într-o lucrare premiată de Academia Română. În același domeniu am publicat capitole de lucrări și numeroase studii, izolate sau în culegeri. În viitorul apropiat am intenția să termin o sinteză a unor cercetări de peste 40 ani, prin lucrarea "Teoria eficienței economice". [...] A doua direcție a fost și este **metodologia**

cercetării științifice economice, la care încă lucrez, în baza unui curs predat în ultimii ani de activitate didactică. Ea se va reflecta într-o lucrare de cca. 300 pagini.

3. **Studii cu elemente de contribuție științifică.** Am elaborat și publicat, în majoritate pe plan central, peste 100 titluri, însumând cca. 2000 pagini, într-o structură variată [...].»

Prezentarea lucrărilor publicate de profesorul Jica poate continua pe mai multe pagini. Trebuie remarcată însă, mai degrabă, densitatea mare de idei și elemente de noutate cu care el vine în oricare din lucrările publicate sau ... nepublicate (Dl Jica menționează nu mai puțin de 16 studii având cca. 900 pagini, studiile

de cercetare contractate cu diverse întreprinderi și teza de doctorat).

Cercetătorul Jica rămâne special pentru un important grup de cercetători pe care i-a format la Iași și cu care a creat o școală de economie aplicată cu o personalitate distinctă în România și poate în lume. Stilul său rămâne însă unul particular, roditor și iscoditor, bazat pe înverșunarea căutării în universul amănuntului semnificativ. Cercetătorii prea grăbiți nu-i vor fi discipoli. Cei dominați de pasiunea căutării științifice vor trebui să se întoarcă uneori către astfel de vieți exemplare de scormonitori în ale realității economice.